

hvi skulle de da udtales i en ny Lov? Hjemler Grundloven dem ikke, hvi vil man da, ved at opstille dem, begrænde Rigsrettens forfatningsmæssige Omraade, ja, med hvilken Ret vil man da gjøre dette i en simpel Lov, og er der nogenstomhøest Grund til at opstille dem ved en ny Grundlovsbestemmelse? Jeg seer ikke, at man kan komme bort fra disse Alternativer.

Naar jeg nu atter skal vende tilbage til de to Hovedforhold, som jeg før fremhævede, og hvori det forekommer mig, at Lovforslaget viser sin største Svaghed, saa var det første de Lovhjemlede Udgifter. Jeg troer ikke, at den ærede Rigsdagsmand med Rette kan anvende paa mig, at man var noget „rundhaandeth“ med at forudsætte Misbrug fra Folkethingets Side; jeg for min Deel sagde, at jeg ikke vilde være gaaet ind paa det Spørgsmaal, naar ikke enkelte Medlemmer i Rigsdagen oftere havde mindet om, at de ansaae Thinget berettiget til igjennem Finantsloven at nægte Udgifter, som vare Lovhjemlede — jeg siger dette ikke til det ærede Medlem, der sidst havde Ordet; thi naftet ogsaa han i Theorien opstillede den Sætning, at Saadant kunde forsvares, saa erklærede han dog udtrykkeligt, at han ikke vilde anvende denne Theorie uden i virkelige Nødstilfælde, saadanne Tilfælde, i hvilke man ikke var istand til at opfylde sine Forpligtelser, ja, der vil det ogsaa falde vanskeligt for Regjeringen at gjøre det. Derfor Thinget saaledes faae sig nødsaget til, hvad Gud forbyde, at nægte Penge til Statsgjældens Afbetaling, fordi der ikke var Penge dertil, saa er jeg bange for, at det ikke hjalp Meget, om ogsaa Regjeringen havde Ret til at gjøre Afbetalingen, naar den ikke havde Midler dertil. Men det er ikke saadanne Tilfælde, hvorom det her gjælder, det er den ganste almindelige Sætning, som jeg veed, at den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) vel ikke er tilbøielig til at anvende, men som han dog holder meget af at fremsætte: at Thinget eller Rigsdagen skulde have Ret til at nægte Lovhjemlede Udgifter; og det er ligeoverfor denne Sætning, at jeg som Selvforvar opstiller den modsatte:

at, dersom Thinget nægte Lovhjemlede Udgifter, er der en Conflict tilstede, ligeoverfor hvilken Regjeringen aldeles ikke er pligtig at gribe til det Middel, som blev anvist, nemlig at tilraade Hs. Majestæt Kongen Folkethingets Opløsning, men ligeoverfor hvilken Regjeringen efter Omstændighederne maa have Ret og Blygt til at fyldestgjøre Statens Lovhjemlede Forpligtelser, — og siger man da, at saa finder der et Overgreb, et Misbrug Sted, saa svarer jeg: at her maa Rigsretten dømme Folkethinget og Regjeringen imellem. Det er netop Grundlovens Hovedtanke, at saadanne Spørgsmaal ikke nødvendigt skulle finde deres Afgjørelse ved en Opøsning af Thinget og ved en Appel til Bælgerne, men at Spørgsmaal om den retlige Grændse mellem de forskellige Afdelinger af Statsmagterne kunne finde deres Afgjørelse ved Rigsretten. Dette er en Hovedhjørnesteen i vor Forfatning, og, naar man vil tage den bort, og dette Forslag gaaer netop i den Retning, saa borttager man en af Hovedstøtterne for den hele Fordeling af Statsmagten, mellem Folkethinget og Landstinget og Regjeringen. Denne samme Betragtning gjælder ogsaa i en væsentlig Grad med Hensyn til de af mig omhandlede Nødstilfælde. Jeg troer ikke, at Thinget paa nogen Maade vil antage om mig, at jeg er tilbøielig til at ville tilfødsætte Rigsdagens Bevillingsmyndighed, at jeg skulde have Tilbøielighed til at gjøre Udgifter, blot fordi de forekom mig hensigtsmæssige, uden at de vare bevilgede af Rigsdagen; jeg har aldrig givet Anledning til nogen saadan Tro, og jeg haaber heller ikke, at jeg nogenstunde med Villie skal komme til at give Anledning dertil. Derimod kan jeg ikke anerkende en saadan Grundfætning som den, der foreligger i dette Lovforslag, den nemlig: at Spørgsmaalet om det Ansvar en Minister paa drager sig i et Tilfælde, hvor der efter hans Formening har været overveiende Grunde til at tilraade og foretage en saadan Udgift, skal finde sin endelige Afgjørelse ved Folkethingets Opøsning igjennem en Appel til Bælgerne; derfor kan jeg ikke erkende, at Udgangspunktet for en Minister i et saadant Tilfælde skulde være en Beregning over, hvorvidt det var rimeligt, at Udgiften vilde blive bevilget af Thinget.